

Felemlíthető volt volna továbbá az *Amphipyra micaus* Ld. is, melynek érdekes történetét *Mocsáry* Sándor (Természetrajzi Füzetek XIX. 125—127.) adta. E szerint *Frivaldszky* Imre 1823-ban Mehiádiánál előtte ismeretlen lepkét talált s azt meghatározás végett *Sturm* nürnbergi lepkésznek küldte, a ki azt lefestette és *Amphipyra Frivaldszkyi*-nek elnevezte, de le nem írhatta, mert a közben az *Anthrenusok* tönkretették. *Frivaldszky*-nak tehát csak az ábrát küldhette meg, a mely gyűjteményében a lepkét 70 évig helyettesítette. Azt utóbb Szíriában is megtalálták s onnan írta le a fenti néven *Lederer* 1857-ben. Nehány évvel ezelőtt *Haberhauer* József a Balkánban is ráakadt.

Felsorolását azon lepkefajoknak és eltéréseknek, melyek magyar honossága a Fauna-jegyzék megjelenése óta állapított meg, más alkalommal adjuk. *Abafi A. Lajos.*

Különfélék.

A hideg és az élet Tudvalevőleg az állatok öntevékenysége vagyis élete, bizonyos feltételekhez van kötve, melyek között bizonyára fontos szerepet játszik a hőmérséklet. A minimális hőmérséklet megállapítása czéljából érdekes kísérleteket tett újabban *Pictet Raoul*, genfi természetbúvár. Nevezetesen ő plus 10 foktól minus 150 fokig szabályozható hűtőkészülékbe különböző élő lényeket tett s megfigyelte azon legkisebb hőfokot, melynél még van élet, de melyen túl a rémséges pusztulás bekövetkezik. Vizsgálatai szerint édes vízben egészen megfagyott halak, fölengedés után ismét vígan élnek, ha a fagyás rövid ideig tart. Békák 28 fokon alul nem pusztulnak el. A sikló — 25 fokot minden baj nélkül tűr el, — 35 foknál azonban megdöglik. Százlábúak — 50 foknál még éltek s csak — 90 foknál következett be náluk a halál. Megsértett házú, közönséges csigák 2 napig éltek 120 foknyi hőmérséknel, ép házúaknál pedig ezen hőmérséklet is hatástalan volt. Madártojások már — 3 foknál tönkrementek, ugyanis fölengedés után a költésre alkalmatlanok voltak; béka peték ellenben még — 60 foknál is csíráképeseknek bizonyultak. Hangyabábók (ú. n. hangyatojások) — 5 foknál egészen elpusztultak. Nevezetes, hogy a selyem lepke (*Bombyx mori*) petéi — 40 foknál nem pusztulnak el, s továbbra is életképesek maradnak, de tönkre mennek elősködő mikrobái. Infusoriumok — 60 foknál még élénken mozognak, s csak — 150 foknál térnek örök nyugalomra. Bacillusok, Diatomeák, Micrococcusok lehűtés után is normálisan fejlődtek. Az izeltlábúak egy része nem valami érzékeny a hideg iránt, erről tanuskodik különösen azon körülmény, hogy a gletschereken is több él közülök. Igy *Schaufuss* entomologus juniusban *Leia laevifrons*-ot talált az

Estrella hótól fehérlő ormán. Svájcban a gletscherek szélén, kövek alatt igen gyakori az *Erythraeus glacialis*, a havasi régióban pedig az *Opilio glacialis*, melyet *Tschudy* 11387 lábnyi magasságban a Piz Linard csúcsán is felfedezett. Mindnyájunk előtt ismeretes a *Degeeria nivalis* és a *Desoria glacialis*, melyet *Nicolet* 3000 méter magasságban megdermedve talált, de mely már — 11 foknál ismét mozgott. *Saussure* H. a Montblanc csúcsán hózivatar alkalmával látott özöndék lepkéket röpködni. Ezekkel szemben megemlíthetjük, mint másik szélsőséget, hogy *Recoe* megfigyelése szerint Algériában Hammam Meskhutin 76 fokú melegforrásaiban él a kis *Hydrobius orbicularis* nevű vízigogár. *Gorka Sándor.*

A fülbemászó mint méztolvaj. Jablonowski József úrnak a fülbemászó kártételéről írt czikke (R. L. IV. 189. 1.), eszembe juttatta, mennyi kárt okoz ezen rovar a méhesben. 31 országos méretű kaptárom van, melyeket minden nap kétszer azért nyitok, hogy az ajtó mögött a hasadékokban és zúgokban bujkáló fülbemászókat megsemmisítem. Minden reggel és délután találok 10—20 fülbemászót, melyek az elfogyasztott méztől csak úgy duzzadnak. Én üldözöm őket, tavasztól az október havában történő betelelésig: 200 napon át. Egy fülbemászó fogyaszt (a méheket mintául véve) naponta 0 0001 kg. mézet, a mi nem sok; 200 napon át 0 02 kg. mézet; egy kaptárnál van állandóan legalább is 20 fülbemászó: tesz 0 4 kg. mézet, 50 krjával számítva 20 krnyi kárt, tehát 31 kaptárnál évenként 6 frt 20 krnyi kárt. Naponta megsemmisítek a 31 kaptárnál (vagy szolgám is) legalább is 300 fülbemászót, tesz 200 napon át 60.000 drbot! és mégis mindig van elég. Ezen évben fogom a Jablonowski úr cikkében említett „lazán összesomózott rongyokat“ alkalmazni. *Muhos István, kir. főerdész.*

Európa bogarai. A *Küster* és *Kratz* által megkezdett és *Schilsky* J. által folytatott „Die Käfer Europa's“ czimű műnek most jelent meg 34. füzete (Nürnberg 1898. Bauer u. Raspe). E füzetben *Schilsky* 100 fajnak a *Dasytini* tribusból adja leírását és leír 32 új fajt a palaeartikus régióból. Hazánkból 2 új faj van leírva: *Dasytes Viertelii* *Schilsky* és *Haploenemus Viertelii* *Schilsky*. Faunánkból még a következőket említi: *Dasytes tardus* *Schauf.* (Fiume). *D. fuscus* Ill. var. (Mehadia); *Haploenemus chalconatus* Germ. (Fiume, Croatia) és *Cerallus rubidus* Schönh. (Hungaria). Végül pedig a *Divales*, *Dasytes*, *Psilothrix*, *Labonyx*, *Haploenemus*, *Amauronia*, *Aphyetus*, *Cerallus*, *Zygia* és *Melyris* genusok fajainak meghatározására szolgáló táblázatok is találhatóak. *Csiki Ernő.*

A honvédbogár. A R. L.-ban (V. 44. 1.) *Merkel Ede* „A repcének egy elfeledett ellensége“ czimén azt a fölötte érdekes tapasztalatot közli, hogy hazai tankönyveinkben kifejtettek egy gyakori repceze ellenséget, az *Eutomoscoelis adonidis-t*, melynek pedig népies magyar neve is van: honvédbogár; míg álcáját fekete hernyónak nevezik. Eleinte hihetetlennek találtam ezt a dolgot s hamar előkaptam egy pár középiskolai állattant s íme a Vängel-Roth-féle állattan alapvonalai középiskolák felső osztályai számára,